

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/34/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115208557
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2115208557.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. W., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnená v C. Z. T. 6, A. Y., dieťa otca: T. Y., nar. XX.XX.XXXX, T. M. XXXX/X, M., a matky nesvojprávnej: V. W., nar. XX.XX.XXXX, J. XX, M., zastúpená opatrovníčkou: N. W., nar. XX.XX.XXXX, J. XX, M., o povolenie uzavrieť manželstvo, takto

rozhodol:

- I. Návrh sa z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 13.04.2015, doručeným súdu dňa 20.04.2015, domáhala rozhodnutia, ktorým by jej súd povolil uzavrieť manželstvo s N. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, M..

Svoj návrh odôvodnila tým, že je študentkou 1. ročníka strednej odbornej školy. Býva u svojej matky v trojizbovom byte vo vlastníctve matky, má jedného súrodenca - sestru, ktorá má svoju domácnosť so svojim priateľom. Navrhovateľka má známosť s N. V., ktorý je zamestnaný v E. M. M. ako frézár. Známosť so snúbencom udržuje jeden a pol roka a táto sa po roku stala intímnu. Z uvedenej žiadosti otehotnela, čo urýchlilo ich rozhodnutie uzavrieť manželstvo. Dôvodom je, že obaja chcú, aby sa ich dieťa narodilo v manželstve a chcú mu vytvoriť dobré rodinné prostredie. Snúbenec uznáva otcovstvo k ich nenarodenému dieťaťu. Podmienky pre riadnu výchovu dieťaťa a vytvorenie rodinného prostredia im pomôžu zabezpečiť rodičia z jednej i druhej strany. Rodičia snúbenca súhlasia s uzavretím manželstva. Navrhuje preto, aby súd jej návrhu vyhovel a povolil jej uzavrieť manželstvo s N. V..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, otca navrhovateľky, opatrovníčky matky navrhovateľky, zamestnankyne C. Z. A. Y., N. V., oboznámením sa s návrhom zo dňa 13.04.2015, Oznámeniami o narodení navrhovateľky a N. V., odpoveďami na lustrácie navrhovateľky a N. V. v Registri priestupkov, vyjadrením opatrovníčky matky zo dňa 14.05.2015, správou C. centra zo dňa 14.05.2015, vyjadrením navrhovateľky doručeným súdu dňa 27.05.2015, lustráciami navrhovateľky a N. V. v registri trestov, rozhodnutiami Okresného súdu Trnava - uznesením č.k. 37P/72/2014-20 zo dňa 24.11.2014, rozsudkom č.k. 13P/19/2013-27 zo dňa 14.08.2013, uznesením č.k. 26P/21/2012-32 zo dňa 23.10.2012, uznesením č.k. 26PPOm/1/2012-7 zo dňa 24.05.2012, rozsudkom č.k. 20P/91/2011-56 zo dňa 05.03.2012, ako aj ostatným obsahom spisu, a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľka bola na základe rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 13P/19/2013-27 zo dňa 14.08.2013, právoplatného dňa 25.09.2013, umiestnená do C. centra A. Y., v ktorom sa t.č. aj nachádza,

príčom ústavná starostlivosť, ktorá bola nad ňou uvedeným rozsudkom nariadená, nebola doposiaľ zrušená.

Navrhovateľka v návrhu tvrdené tehotenstvo nepreukázala, a zároveň na pojednávaní uviedla, že tehotná nie je. Manželstvo chce uzavrieť, pretože chce byť doma a urobiť si školu. Keby jej bolo povolené uzavrieť manželstvo, asi by bývali u rodičov N. V.. N. V. je zamestnaný, nevie aký má mesačný príjem. Oni sa asi už pred pol rokom rozprávali, že by mohli uzavrieť manželstvo. Ona sama sa rozhodla podať návrh, nikto ju do toho nenútil. Myslela si, že je tehotná asi pred dvomi mesiacmi. Že by mohla byť tehotná jej zistili v nemocnici z krvi. To, že nie je tehotná zistila z tehotenského testu a bola aj na gynekológii dňa 29. alebo 30.04.2015.

Opatrovníčka matky navrhovateľky s povolením uzavrieť manželstvo navrhovateľke nesúhlasí a návrh považuje za vypočítavosť, keď navrhovateľka podľa nej vidí manželstvo ako oslobodenie z reedukačného centra, v ktorom sa nachádza. Navrhovateľka sa stretávala s N. V., iba keď mala povolené počas prázdnin opustiť C. centrum. Nemôže na N. V. povedať iba zlé, navštevuje maloletú v centre, bol za ňou aj v nemocnici, kde je doniesol potrebné veci, povedal, že bude na navrhovateľku čakať.

Otec navrhovateľky rovnako s návrhom nesúhlasí, tiež je to podľa neho vypočítavosť. Keď chcú, nech na seba počkajú, aj sa prípadne zoberú, keď bude mať maloletá 18 rokov.

N. V. na pojednávaní uviedol, že sa s navrhovateľkou zoznámil pred rokom alebo rokom a pol, rovnako dlho spolu aj chodia. Spolu sa dohodli, že by uzavreli manželstvo. Keby uzavreli manželstvo, zatiaľ by bývali u jeho rodičov, prípadne neskôr v podnájme. On je teraz zamestnaný, názov zamestnávateľa uviesť nevie, jeho čistý príjem je 800,- až 900,- eur mesačne. Vie o tom, že navrhovateľka nie je tehotná, aj napriek tomu chcú uzavrieť manželstvo, pretože sa majú radi. Kebyže sa dalo, radšej by uzavreli manželstvo, ako by spolu len ďalej chodili.

Zástupkyňa C. Z. na pojednávaní uviedla, že podľa jej informácií navrhovateľka ani v tomto čase nie je tehotná. Nevie sa vyjadriť k tomu, ako pravidelne navštevuje N. V. navrhovateľku. Navrhovateľka viacmenej pravidelne chodievala domov cez školské prázdniny.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“), účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa § 11 ods. 1 ZR, manželstvo nemôže uzavrieť maloletý. Súd môže v súlade s účelom manželstva výnimočne povoliť uzavretie manželstva maloletému staršiemu ako 16 rokov. Bez povolenia súdu je manželstvo neplatné. V takom prípade súd aj bez návrhu rozhodne, že manželstvo je neplatné.

Podľa § 8 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva ani vyhlásením manželstva za neplatné.

Podľa § 194 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), o povolení uzavrieť manželstvo rozhoduje súd na návrh, na ktorý je oprávnený ten, kto hodlá uzavrieť manželstvo.

Podľa § 194 ods. 2 OSP, ten, kto hodlá uzavrieť manželstvo, a jeho zákonní zástupcovia sú účastníkmi konania. Pred rozhodnutím treba vyslychnúť toho, kto hodlá uzavrieť manželstvo, v neprítomnosti iných osôb o tom, či skutočne chce vstúpiť do manželstva, a vyslychnúť i toho, s kým sa má manželstvo uzavrieť.

Z vykonaného dokazovania má súd za to, že neboli preukázané žiadne výnimočné okolnosti, pre ktoré by bolo možné návrhu vyhovieť v zmysle § 11 ods. 1 ZR.

Navrhovateľka má 16 rokov, je nad ňou nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa od 05.09.2013 realizuje v C. Z. A. Y., kde sa navrhovateľka t.č. aj nachádza. Tehotenstvo navrhovateľky, ktorým odôvodňovala svoj návrh na povolenie uzavretia manželstva, nebolo v konaní preukázané a na pojednávaní navrhovateľka sama uviedla, že tehotná nie je. S N. V. sa navrhovateľka pozná asi rok a pol, stretávajú sa len počas návštev v centre a počas školských prázdnin, keď má navrhovateľka povolené opustiť centrum.

Predmetom konania je povolenie uzavrieť manželstvo maloletému. V ustanovení § 11 ods. 1 ZR je zakotvená jedna z okolností, ktoré vylučujú uzavretie manželstva, a to nedostatok veku. Vyplýva to z požiadavky, aby manželstvom založenú rodinu zakladali osoby psychicky a fyzicky vyspelé. Zákonodarca akceptuje skutočnosť, že k dosiahnutiu tejto vyspelosti môže dôjsť aj skôr, ako osoba dovŕši plnoletosť, avšak nie skôr ako dovŕšením šestnásteho roku veku.

V konaní o povolenie uzavrieť manželstvo osobe staršej ako 16 a mladšej ako 18 rokov musí súd skúmať, či uzavretie manželstva sleduje jeho účel, ktorým je vytvorenie harmonického a trvalého životného spoločenstva, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí (§ 1 ods. 2 ZR). Individuálne záujmy jednotlivých snúbencov, ktoré nekorešponujú s týmto účelom, nemôžu odôvodniť vyhovieť návrhu. Zákon bližšie neurčuje, z akých dôvodov možno výnimočne povoliť uzavretie manželstva maloletému, musí však ísť o také dôvody, ktoré majú význam nielen z hľadiska osobných záujmov snúbencov, ale zodpovedajú aj záujmom spoločnosti. Predovšetkým musia byť u snúbencov zistené také vlastnosti, ktoré oprávňujú predpokladať, že založené manželstvo bude harmonické, pevné a trvalé. Snúbenci musia svojou telesnou i duševnou vyspelosťou, svojím doterajším životom, povahovými vlastnosťami a pomerom k práci dávať záruku, že ich manželstvo bude plniť svoje spoločenské poslanie, a preto je potrebné každý prípad posudzovať zo všetkých uvedených hľadísk, ani tehotenstvo snúbence alebo narodenie dieťaťa samo o sebe nemožno považovať za dôležitý dôvod.

Súd po vykonanom dokazovaní, a najmä po posúdení hore uvedených hľadísk, dospel k záveru, že podanému návrhu nie je možné vyhovieť.

Maloletá navrhovateľka sa nachádza v C. Z., nečaká narodenie dieťaťa, chce sa najmä dostať domov a chodiť do ňou zvolenej školy. Už len vzhľadom na tieto okolnosti musí súd konštatovať účelovosť podaného návrhu a uzavrieť, že neboli splnené podmienky na výnimočné povolenie uzavretia manželstva maloletému, keďže cieľom uzavretia manželstva medzi snúbencami v tomto konaní zreteľne nie je zabezpečenie harmonického trvalého životného spoločenstva pre riadnu výchovu dieťaťa.

Okrem toho však súd uvádza, že ani v prípade, že by navrhovateľka so snúbencom narodenie dieťaťa očakávali, nebolo by to v súčasnosti dôvodom na iné rozhodnutie, pretože ani narodenie dieťaťa samo o sebe nemožno považovať za dôležitý dôvod odôvodňujúci výnimočné povolenie na uzavretie manželstva maloletej osobe. Navrhovateľka sa pre výchovné problémy nachádza v C. Z., pričom prevýchovný proces je síce naštartovaný, nie je však ukončený. Nemožno preto uzavrieť, že by navrhovateľka bola dostatočne vyspelá a zodpovedná pre uzavretie manželstva, čo je tiež predpokladom pre kladné rozhodnutie súdu. Zároveň sa vzťah navrhovateľky so snúbencom budoval len počas jej pobytu v zariadení, preto nebol preverený každodenným životom a nie je možné ho v tomto štádiu označiť za pevný. Teda ani v prípade, že by navrhovateľka spolu so snúbencom toho času očakávali narodenie dieťaťa, nedospel by súd k inému záveru ako k zamietnutiu návrhu, nakoľko v konaní neboli preukázané podmienky na strane navrhovateľky, síce, že ide o osobu duševne vyspelú, ktorá by svojím doterajším životom preukázala dostatočnú zrelosť pre uzavretie manželstva.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd návrh vo výroku I. zamietol.

Podľa § 81 ods. 1 OSP, aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP, keď išlo o konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu, a preto žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.